

COOL, Jozef C. (Lede 19 augustus 1890 – Lede 21 april 1977).

Kwam onder invloed van de paters Grootaert en **Desiderius A. Stracke** van het Sint-Jozefscollege te Aalst in contact met de V.B. In de Eerste Wereldoorlog vocht Cool als vrijwilliger aan de IJzer en stond daar via brieven in contact met **Hilaire Gravez**. Hij werd na de oorlog bediende en later secretaris van het Vlaams Nationale Mutualiteiten Verbond voor Oost-Vlaanderen De Broederbond Aalst. Bij de oprichting van de Vlaamsche Spaar- en Leenbank in 1930 was hij een van de afgevaardigd beheerders. Bij de oprichting van de Apotheek Volksverheffing in 1936 werd hij tot commissaris benoemd. Samen met Jan de Gendt, voorzitter van de Leedse daensistische ziekenbond Hoop op de Toekomst, richtte hij in 1924 de samenwerkende vennootschap Vlaamsch Huis op.

Bij de wetgevende verkiezingen van 1919 stond Cool op de tweede plaats van de kartellijst van de **Frontpartij** en de daensisten voor het arrondissement Oudenaarde-Ronse. Hij werd niet verkozen maar slaagde er bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1921 wel in een zetel in de raad van Lede te bemachtigen, dit tot en met de laatste vooroorlogse verkiezingen van 1938. Toen was hij voor het **Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV)** promotor

van de concentratielijst met de katholieken. Het leverde hem in 1939 een plaats in het schepencollege op. Ook bij de provinciale verkiezingen van 1929 was Cool succesvol: hij werd verkozen tot provincieraadslid voor de Frontpartij op de lijst met de Katholieke Volkspartij. Na de tegenvallende verkiezingen van 1932 verdween hij echter uit de provincieraad.

Tijdens de bezetting werd Cool in juli 1942 tot **oorlogsburgemeester** van Lede benoemd. In 1945 volgde de ontzetting uit zijn schepenfunctie en de vervallenverklaring van zijn mandaat als gemeenteraadslid. Niettemin verscheen hij tijdens de gemeenteraadsverkiezingen van 1958 opnieuw op het lokale politieke toneel. Tot 1965 zetelde hij voor de “Katholieke Volkspartij/Vlaamse Front” in de gemeenteraad van Lede. Verder was hij na de Tweede Wereldoorlog ook nog actief in het **Vlaams Aktiekomitee voor Brussel en Taalgrens**.

LITERATUUR: B. van Langenhoven, ‘De Samenwerkende Maatschappij “Vlaamsch Huis”’, in *Ken Uw dorp. Jaarboek van de heemkundige kring “Heemschut Lede”*, nr. 22 (1995), p. 33-46; – M. van de Perre, *Redt & Helpt U Zelfen en Elkander of hoe de daensistische beweging de sociale problemen bestreed* (Bijdragen Museum van de Vlaamse Sociale Strijd, nr. 14, 1997); – N. Lehoucq en T. Valcke, *De fonteinen van de Oranjeberg. Politiek-institutionele geschiedenis van de provincie Oost-Vlaanderen van 1830 tot nu*, II, 1997.

BART VAN LANGENHOVEN EN PETRA GUNST